

CO₂ reductiedoelstellingen 2018

Conform niveau 3 op de CO₂-prestatieladder 3.0

Samen zorgen voor minder CO₂

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3	
1.1.	Doelstellingen	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.	
2	Subdoelstellingen	4	
2.1.	Subdoelstelling kantoren		4
2.2.	Subdoelstelling auto's		4
2.3.	Subdoelstelling privéauto's	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.	
2.4.	Subdoelstelling projecten		5
3	Maatregelen	5	
3.1.	Maatregelen kantoren		5
3.2.	Maatregelen auto's		6
3.3.	Maatregelen bedrijfsmiddelen & lokaties		7
3.4.	Overige maatregelen		9
	Colofon	10	

1 Inleiding

Duurzaam gebruik van grondstoffen en intelligent gebruik van energie maken een belangrijk deel uit van de filosofie van Nota Infra. De verantwoordelijkheid naar toekomstige generaties vereist een omslag in ons denken over gebruik van grondstoffen en energie. Nota Infra brengt deze verantwoordelijkheid onder meer tot uitdrukking door het certificaat voor de CO₂-Prestatieladder.

Voor Nota Infra is de CO₂ footprint opgesteld voor scope 1 & 2 volgens eisen zoals gesteld in ISO14064-1 en het GHG Protocol. De footprint is een totaaloverzicht van zowel de kantoor- en werkplaatsactiviteiten als die van de projecten.

In dit document worden de scope 1 & 2 CO₂ reductiedoelstelling van Nota Infra gepresenteerd. In hoofdstuk 2 worden deze doelstellingen opgesplitst in subdoelstellingen. Alle maatregelen die worden getroffen om deze subdoelstelling te behalen worden hier genoemd. De doelstellingen zijn opgesteld in overleg met -en goedkeuring van- de directeur.

De (sub)doelstellingen en maatregelen worden elk half jaar beoordeeld. Indien de review hiertoe aanleiding geeft worden de maatregelen bijgesteld. Zie hiervoor ook de stuurcyclus als opgenomen in document 2.C.2_1 Stuurcyclus.

2 Voortgang reductiedoelstellingen

Jaar	Scope1	Scope 2
2018	4%	1%
2020	8%	1%

Het is moeilijk vast te stellen wat de uiteindelijke energiereductie is van de door ons geformuleerde maatregelen. Het is dus een schatting, maar de maatregelen die wij inmiddels genomen hebben zijn goed ingeburgerd en kunnen we dus vaststellen dat de reductiedoelstellingen haalbaar zijn. Wij hebben in 2018 geen nieuwe reductiemaatregelen geformuleerd, omdat wij eerst het streven hebben om de huidige maatregelen goed af te ronden. Wij hebben in goed overleg besloten om de reductiedoelstellingen bij te stellen. Dat heeft in de eerste plaats te maken met de verwachte toename van werkzaamheden en dus een hoger gebruik van brandstoffen en anderzijds de mogelijke installatie van een warmtepomp, hetgeen leidt tot een reductie van gasverbruik.

3 Subdoelstellingen

Elke doelstelling voor 2018 wordt in dit hoofdstuk verder gespecificeerd.

3.1.Subdoelstelling kantoren

Nota Infra reduceert het energieverbruik van kantoren met 4% (per FTE).	
Maatregelen	<ul style="list-style-type: none"> - Licht in vergaderruimte uitschakelen; - Energieverbruik telefoons reduceren; - Monitor automatisch na 5 minuten op stand-by; - Reduceren gebruik printer. Dubbelzijdig printen - Verlichting vervangen door LED - Warmtepomp installeren

3.2.Subdoelstelling auto's

Nota Infra reduceert de CO2 uitstoot van auto's met 10% (per km).	
Maatregelen	<ul style="list-style-type: none"> - Carpoolen stimuleren; - Het nieuwe rijden introduceren; - Op intranet: 10 tips om brandstofverbruik van de auto te reduceren; - De groep van autorijders zelf met ideeën laten komen. - Auto's vervangen door nieuwe en schonere auto's

3.3.Subdoelstelling projecten

Nota Infra reduceert de CO ₂ uitstoot van projecten met 2% (in relatie tot omzet en type projecten).	
Maatregelen	<ul style="list-style-type: none"> - Onderzoek uitvoeren naar energieverbruik bouwketen, elektraverbruik projecten en dieselverbruik van zelfrijdend materieel; - Nemen van minimaal 3 maatregelen in 2018 n.a.v. dit onderzoek; - Verwarming en koeling van bouwketen effectief inregelen; - Verlichting op bouwplaatsen effectief inregelen (bv licht-/bewegingssensoren plaatsen, led-lampen gebruiken); - 50% van het materieel aanschaffen met katalysator / hybride aandrijving; - Machines bij korte vrijmelding niet weg laten halen; - Instrueren van 10 medewerkers volgens 'Het Nieuwe Rijden' principe; - Elk project starten met een startwerkinstructie om CO₂ reductie maatregelen te bepalen; - Bij aanvragen van materieel ook CO₂-reducerend materieel (bv hybride, lager aansluitvermogen) aanvragen en energiegebruik in de offerte betrekken.

4 Maatregelen

De belangrijkste maatregelen uit het vorige hoofdstuk worden in dit hoofdstuk verder gespecificeerd.

4.1.Maatregelen kantoren

<i>Maatregel: Energieverbruik hardware (telefoon, monitor, laptop, printer)</i>		
Actieplan	Instellingen diverse hardware (telefoon, monitor, laptop, printer).	2 ^e kw. 2018
Verantwoordelijke	Durk Deinum	
Middelen	Overlegmomenten	
KPI's	Verslaglegging overleg. Overleg leidt wel of niet tot aanpassing apparaatinstellingen.	

<i>Maatregel: Verlichting</i>		
Actieplan	Overleg m.b.t. over efficiënte verlichting vergaderruimte / kantine / kantoren /werkplaats/ terrein.	2 ^e kw. 2018
Verantwoordelijke	Durk Deinum	
Middelen	Overleg	
KPI's	Verslaglegging overleg. Overleg leidt wel of niet tot aanpassing verlichtingsplan	

Maatregelen auto's

<i>Maatregel: Het nieuwe rijden introduceren</i>		
Actieplan	<ul style="list-style-type: none"> - Tips m.b.t. het nieuwe rijden bekend maken bij autorijders - Kwartaalrapportages n.a.v. brandstofgebruik 	2 ^e kw. 2018
Verantwoordelijke	Durk Deinum	
Middelen	<ul style="list-style-type: none"> - Personeelsblad. - Mail. - Toolboxmeetings. 	
KPI's	Werkelijk verbruik i.r.t. normverbruik leaseauto's	

<i>Maatregel: De groep van autorijders zelf met ideeën laten komen.</i>		
Actieplan	autorijders oproepen zelf met initiatieven (ludieke acties, tips, competities, etc.) te komen om de co2-uitstoot te reduceren.	2 ^e kw. 2018
Verantwoordelijke	Durk Deinum	
Middelen	<ul style="list-style-type: none"> - Overlegmomenten - Mail. 	
KPI's	Oproep leidt wel of niet tot initiatieven. Alternatief is om initiatieven zelf (door CO2-verantwoordelijke) op te zetten en uit te rollen.	

4.2. Maatregelen bedrijfsmiddelen & lokaties

<i>Maatregel: Verwarming, koeling en verlichting van bouwketen & -plaatsen effectief inregelen</i>		
Actieplan	In overleg met deskundige instructies opstellen voor co2-verstandig verlichten, ventileren, koelen en verwarmen van bouwketen en -plaatsen.	2 ^e kw. 2018
Verantwoordelijke	Durk Deinum	
Middelen	Instructies, flyers, mail	
KPI's	Energieverbruik bouwketen en bouwplaatsen.	
Actieplan	<p>Nemen van ten minste 3 concrete en gerichte maatregelen (SMART) ter reductie van het energie- en dieselgebruik.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uitkomsten van de onderzoeken bespreken en op significante emissiebronnen i.s.m. betreffende deskundigen (al naar gelang de significante bron), reductiemaatregelen bepalen (SMART). - Uitrollen reductiemaatregelen met behulp van flyers, mail en/of instructie (al naar gelang wat het beste bij de maatregel past). 	
Verantwoordelijke	Durk Deinum	
Middelen	Rapportage, flyers, mail, instructie	
KPI's	Verbruik elektra en diesel op de projecten.	

<i>Maatregel: 50% van het materieel beschikt over katalysator / hybride aandrijving / lagere aansluitwaarde</i>		
Actieplan	<ul style="list-style-type: none"> - Inzet van materieel met katalysator / hybride aandrijving / lagere aansluitwaarde op projecten stimuleren door dit onder de aandacht te brengen van uitvoerders; - Bij nieuwe offerteaanvragen <u>altijd</u> ten minste één offerte aanvragen voor materieel met katalysator / hybride / energiearme aandrijving. - In offertespiegels <u>altijd</u> ook het energieverbruik (elektra / gas / diesel) meewegen. 	3 ^e kw. 2018
Verantwoordelijke	Durk Deinum	
Middelen	Instructies, overleggen (mail / telefoon), offerteaanvragen.	
KPI's	Aantal stuks materieel met katalysator / hybride aandrijving	

<i>Maatregel: Kickoff meeting CO₂ reductie</i>		
Actieplan	Bij aanvang project met medewerkers een kickoff meeting (startwerkinstructie) houden specifiek gericht op de voortgang van de doelstellingen m.b.t. CO ₂ -reductie van het project.	3 ^e kw. 2018
Verantwoordelijke	Durk Deinum	
Middelen	Overleg, CO ₂ Reductiedoelstellingen, Handboek	
KPI's	Verslag Startwerkinstructie	

4.3.Overige maatregelen

<i>Maatregel: Laptops/computers sneller laten opstarten</i>		
Actieplan	Opstarttijd en gevolgen ('s avonds niet uitschakelen laptop/pc) bij ICT deskundigen onder de aandacht brengen.	2 ^e kw. 2018
Verantwoordelijke	Durk Deinum	
Middelen	- Email; - Telefoon.	
KPI's	Overleg met ICT deskundigen leidt wel of niet tot verkorten opstarttijd laptops pc's.	

4.4.Overige maatregelen

<i>Maatregel: Het plaatsen van een warmtepomp</i>		
Actieplan	Naast de bestaande CV ketel (gas) een warmtepomp plaatsen om gas te besparen	2020-2022
Verantwoordelijke	Durk Deinum	
Middelen	Nader te onderzoeken	
KPI's	Gasverbruik vs elektraverbruik	

Colofon

auteur(s) Cor van der Sluis
kenmerk CO₂reductiedoelstellingen Nota Infra
datum 1 februari 2018
versie 1